

Gerontološki tečaj u Osijeku

Mihok D

Centar za gerontologiju ZZJZ "Dr.A.Štampar"

U okviru programa trajne gerontološko-javnozdravstvene reedukacije interdisciplinarnih timova stručnjaka koji skrbe o starijim osobama, a koju redovito organizira Referentni centar Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi Hrvatske za zaštitu zdravlja starijih osoba, održan je u Osijeku jednodnevni 12. Gerontološki tečaj . Tečaj je organiziran u suradnji sa Zavodom za javno zdravstvo Osječko-baranjske županije, s ravnateljem mr.sc. Rudan Stjepanom, dr. Kožul Karlom i dr. Santo Tiborom . Namijenjen je stručnjacima različitih profila koji skrbe za starije osobe, posebice u Osječko-baranjskoj i Vukovarsko-srijemskoj županiji. Nazočilo je 60 različitih stručnjaka, od liječnika obiteljske medicine, specijalista javnog zdravstva i epidemiologije, medicinskih sestara, viših fizioterapeuta, socijalnih djelatnika te gerontodomaćica, uglavnom iz domova za starije osobe, centara za njegu starijih osoba, gerontoloških centara i domova zdravlja.

Voditeljica prim.dr. Tomek-Roksandić je prezentirala fokusirane gerontološke javnozdravstvene pokazatelje za Hrvatsku, a posebice za Osječko-baranjsku i Vukovarsko-srijemsку županiju u odnosu na zdravstvene potrebe hospitaliziranih gerijatrijskih bolesnika te mortalitetne pokazatelje najučestalijih preventabilnih bolesti u starijih. Dinamična rasprava je ukazala na diferencijaciju zdravstvenih potreba starijih u odnosu na ruralno i urbano područje Osječko-baranjske i Vukovarsko-srijemske županije. Zaključci su usmjereni na pružanje stručno metodološke pomoći u rješavanju iskazanih gerontoloških problema u zdravstvenoj skrbi za starije. Prim. dr. Tomek- Roksandić je prezentirala i prijedlog Centra za gerontologiju ZZJZ „Dr. Andrija Štampar o novim kadrovskim normama gerijatrijske zdravstvene njage u stambenim i stacionarnim dijelovima domova za starije osobe. Naglašena je nedostatnost i neprimjerenost tih kadrovskih normi u specifičnoj primarnoj zdravstvenoj zaštiti za starije, definirane Pravilnikom o mjerilima za razvrstavanje domova za starije i nemoćne osobe (NN 121/2000) po Zakonu o socijalnoj skrbi još iz 1997. godine (NN 73/97). Zbog toga je nužna žurna izradba primjerenih novih normi gerijatrijske zdravstvene njage u domovima za starije osobe, posebno u odnosu na broj zdravstvenih djelatnika po gerijatrijskom osiguraniku. Naime, u Hrvatskoj je u ukupno 106 domova za starije osobe (od toga 44 doma u privatnom vlasništvu 54 u državnom, gradskom ili županijskom vlasništvu te 8 u vlasništvu karitativnih i crkvenih institucija) ukupno smješteno 13.857 starijih korisnika. Zanimljivo je kako je udio u gradu Zagrebu najveći i iznosi 31,85 %, dok u Osječko- baranjskoj županiji iznosi 7,47 %, a u Vukovarsko-srijemskoj 4,16 %.

Prezentirana je prva faza prijedloga kadrovskih normi za medicinske sestre i tim LOM –a, koja određuje broj medicinskih sestara po gerijatrijskom osiguraniku u stambenom i stacionarnom dijelu doma za starije osobe uz uvjet osiguranja stalnog tima LOM-a (jedan stalni liječnik specijalista obiteljske medicine i jedna medicinska sestra po domu za starije). Kadrovsku normu broja medicinskih sestara po gerijatrijskom osiguraniku, osim utvrđenog zdravstvenog stanja gerijatrijskog osiguranika, određuje najvažniji kriterij - utvrđivanje funkcionalne sposobnosti gerijatrijskog osiguranika. Novi se kadrovski normativ sastoji od četiri stupnja gerijatrijske njage: od prvog, minimalnog stupnja (jedna medicinska sestra na 12 gerijatrijskih osiguranika u stambenom dijelu doma za starije osobe) do četvrtog, maksimalnog stupnja (jedna medicinska sestra na 3 gerijatrijska bolesnika u stacionarnom dijelu doma za starije osobe). Dr. Diana Mihok, stručna suradnica Centra za gerontologiju, prezentirala je osnove normalnog fiziološkog starenja te razlike u odnosu na bolesno starenje uz program primarne, sekundarne i tercijarne prevencije u zaštiti zdravlja starijih osoba.

Naglašeno je značenje primjene zakonske obveze praćenja zdravstvenih potreba i funkcionalne sposobnosti starijih osoba (NN 82/05, 58/05, 04/06, 65/08.) putem Evidencijskih lista, na osnovu Pravilnika o provedbi Zakona o evidencijama u oblasti zdravstva na području zdravstvene zaštite gerijatrijskih osiguranika. Nakon toga je slijedio prikaz praćenja funkcionalne sposobnosti i specifičnosti gerijatrijskog morbiditeta i mortaliteta u Hrvatskoj uz istaknute razlike po županijama Hrvatske. Tijekom cijelog procesa ove interaktivne edukacije sudionici su 12. Gerontološkog tečaja aktivno sudjelovali s brojnim upitim te uz iznošenje svojih iskustva i gerontološke problematike iz svakodnevne prakse zdravstvene skrbi za starije. Savladane su nove vještine i znanja iz gerontološko-javnozdravstvene djelatnosti. Sudionici su pismenim i usmenim putom uspješno rješili Test znanja o starosti i starenju, gerijatrijsku depresijsku skalu te je ispitana semantičkim

diferencijalom i njihov stav o starijim osobama. Sudionici su 12. Gerontološkog tečaja iskazali veliko zadovoljstvo za stečeno znanje i savladane vještine u zdravstvenoj skrbi za starije.

Mihok Diana, dr.med.
Centar za gerontologiju ZZJZ "Dr.A.Štampar"

Prvítak
Slika 1: Sudionici 12. gerontološkog tečaja.

